

Стрибожий дарунок

Лесь Мартович

I

Як ізмилювався найстарший божок Перун над бідним своїм народом, то закликав до себе молодшого божка Стрибога та й каже до нього:

— Стрибоже! Ти в мене права рука: ти в мене так, як у царя найстарший міністер. Не раз ти мені в пригоді ставав. Коли я, бувало, зайшов у таку халепу, що не знав, який ряд дати народові, то ти вмів так закрутити, що й вовк був ситий, і коза ціла. Бо нарід хоче заєдно від нас із неба якоїсь правди, а не розуміє, що як сам собі правди не зробить, то завсіди буде кривдний. Отепер я, Стрибоже, якраз у такій халепі. Бідний мій нарід докучає мені віддавна просьбами та молитвами. Я мушу щось для нього зробити, хоч про людське око, бо вже починає на мене нарікати, та боюся, що ще забереться під іншого божка.

Для цілого краю не можу, нічо вдіяти, бо не хочу мішатися до політики та й таки ніяк мені зачіпатися з тими, що над народом панують. Але для одного села та й можна.

Є в горах село Смеречівка. Воно зовсім відбите від світу, дороги туди нема, а дістатись до нього — треба брести двадцять і чотири глибоких річок. Нема там ні школи, ні пана, ні жадного уряду. Тим-то я думаю, що нікому нічо не завадить, як я в Смеречівці зроблю народові вигоду. А на мене потім ніхто не сміє нарікати, бо я скажу: зробив я усе, що було треба.

Здаюся на тебе, Стрибоже, як на себе самого: іди ти до Смеречівки та зроби там для людей усе, що собі лиш забажають.

Так говорив Перун, а Стрибог його послухав: злинув, як птах, і вітром спустився з неба на землю. А як уже заздрів Смеречівку, то погадав собі: "Гай! Гай! Щастя моє, що я божок та не потребую ні ходити пішки, ані їхати возом: а то би я через ці стежечки та річки й ніколи не оглядав Смеречівки, хоч би й запросили до попа на весілля".

II

Як уже з'явився Стрибог у Смеречівці, то люди дуже налякались, і одні стали втікати, а другі ховатися. Люди думали, що це комісар який, бо Стрибог сіяв, неначе ясний місяць. Тому й боялися його. А ще дужче боялися тому, що не знали, від чого такий комісар.

Бо то є один комісар, що перед ним ховають тютюн; другий комісар, що перед ним ховають сіль; третій комісар, що перед ним ховають дрова з камерального лісу; четвертий комісар, що перед ним ховають де що є в хаті. А що перед цим комісаром ховати, люди не знали, та тому так боялися.

Зміркував божок, що воно за причина, та й став людей успокоювати:

— Люди добрі! Стійте! — кричав. — Я не комісар, я — божок: не маєте чого боятися.

Узяли й люди один на одного гукати:

— Не бійтеся! Це не комісар, це божок.

Але не всі так зараз і повірили. Якийсь там крикнув:

— Що за божок? Може, чортяка?!

— Нехай і чортяка, але не комісар!

Це вже зовсім утихомирило громаду. Тому все, що жило, пішло за Стрибогом. Люди стали собі на майдані коло громадської канцелярії, а Стрибог знявся трохи вгору та й отак промовив:

— Слухайте, смеречівчани та смеречівська громадо! Я є божок Стрибог, а мене прислав сюда найстарший божок Перун; той, що громами б'є, а блискавками палить. Перун переказує вам отаке: "Змилювався я,— каже,— над смеречівчанами та й вислухав їх молитви". Кажіть, що хочете, а все вам так станеться, як собі сьогодні передо мною, Стрибогом, забажаєте. Лиш не жадайте ніщо політичне, бо не вольно!

Громада загула та й нараз утихла. Стрибог ждав не діждався:

— Чому ж не говорите?

Війт підійшов до Стрибога та й поклонився йому аж до ніг.

— Прошу,— каже,— ласки найстаршого бога Перуна та й вашої, ми боїмося, чи через те не будуть більші податки...

Стрибог запевнив, що ні. Тепер громада зашуміла й заговорила. Так дуже не шумлять бджоли в рійку, ані

не кракають ворони на вітер. І слова не можна було зрозуміти: такий зчинився гамір. Аж один мужик ізсередини голосніше понад усіх крикнув:

— Нам би камеральські ліси назад вернути, аби були наші, як ізпредковіку!

Але війт йому заперечив.

— Брав би-сь,— крикнув,— та то цісарське! А якийсь мужик із гурту доправив:

— Диви, який розумний! Йому якраз, бо має при камеральським леваду.

Стрибог же аж підскочив.

— Не можна,— каже,— бо то політичне.

— Політичне,— повторила громада та й заспокоїлась цим словом, хоч не розуміла його.

Знов громада зашуміла і знов загула, але до пуття не могла ніяк дійти. Стрибогові навкучилося, дожидаючи, став уже допитуватися, але нічого не міг допитатися.

Аж один чоловік — Семен, той, що знає худобі кров пускати,— вийшов наперед, поклонився Стрибогові до землі та й каже:

— Прошу ласки Перуна та й вашої, це нарід незгідливий: вони отак і до суду-віку на одно не згодяться. Найліпше кожного зокроміще в канцелярії запитати.

— Кум Семен правду кажуть,— притакнула громада.

III

Стрибог послухав. Зайшов до канцелярії, сів собі за стіл та й дожидав. Тим часом під дверми стовпилися люди, бо кождий хотів увійти перший. Врешті кум Семен переміг інших та й улетів досередини, хоч йому в глоті трохи чуба нам'ято та й лице подряпано.

— Що ж собі жадаєш, чоловіче? — запитався його Стрибог.

Семен низько поклонився.

— Я би собі жадав сказати вам щось потихо,— відповів і оглянувся боязко навкруги.

— То приступи ближче.

Семен підійшов потихеньку на пальцях, як кіт.

— У мого сусіда Петра,— шептав до Стрибога,— є пара красних воликів. Я би собі тоті волики жадав.

— Нащо ж тобі в сусіда волики відбирати? Як хочеш, я тобі дам інші.

— Мені волики байка,— шептав Семен,— я, богу дякувати, маю й без того. Але мені тото кривда, що сусід Петро запомагається; а він дуже злий чоловік. Він не варт і курки мати коло хати. Як уже найясніші боги не хотять мені ті волики дати, то нехай вони Петрові поздыхають.

Сказавши це, Семен подивився миленько Стрибогові в очі та й зложив руки, як до молитви. Стрибог мовчав.

— У мене гроші є,— шептав далі Семен.— Коби ті волики поздыхали, то я зараз даю найяснішим богам двіста ринських. Нехай собі найясніші боги бал справлять, лиш аби Петро не мав із них пожитку.

— Преси ще що,— сказав Стрибог.

— Я вже більше нічо не хочу,— говорив голосно Семен,— волю на меншім обстати, лиш нехай так станеться, як я просив.

— То вийди, дістанеш відповідь опісля.

Семен пустився йти, але від дверей знов вернувся та й прошептав до Стрибога:

— Я ще вам самим, найясніший Стрибоже, накину п'ятдесятку потай інших божків, лиш робіть так, аби було добре.

— Вийди! — сказав Стрибог. Семен вийшов.

IV

Знов двері втворились, і знов пхалося відразу багато людей. Але двері їх не пускали. У тім здвизі зняла баба Варвара руки догори та й верещала:

— О господоньку, задушать, рятуйте, хто в бога вірує! Багачі, нелюди! Пустіть бідну вдову хоч перед лице богів, коли ніде їй правди нема.

Стрибог ізглянувся на бідну вдову Варвару й казав її пустити.

Удова Варвара побігла перед Стрибога, клякла перед ним на коліна і стала цілувати його в руки й у йоги.

— Господоньку наш найлюбіший, найкращий та найдужчий! Коби-сь панував много-много літ над миром хрещеним, над панами та над царями. Подай тобі, боже, вічне панування та й доленьку добру.

— Кажи, чого хочеш,— обізвався Стрибог.

— Я хочу цілувати твої руки й ноги,— лепотіла Варвара,— я хочу виплакати перед тобою свої криваві сльози. Господоньку, які вони погані, які вони лукаві! Бодай вони до завтра не діждали; бодай вони не дочекалися з діточок потіхи; бодай їх повинь позабирала; бодай вони з вогнем пішли, як вони бідну вдову кривдять. Бодай на них упали вдовині та сирітські сльози криваві!

Варвара зайшлася голосним плачем.

— Говори ж, Варваро, чого тобі треба,— намагався Стрибог.

— Чого мені треба,— хлипала Варвара.— Ви не знаєте, чого бідній удові треба? Треба їй лопати та й ями: нехай іде отам гнити, ніж має так мучитися на світі. Не маю я ні просвітку, ні не чую я від нікого доброго слова. Ліпше мені було на світ не родитися. Нащо мене боги на світ пустили?

Хоч божок, а й він розсердився на бабу:

— Кажи ж уже раз, чого хочеш!

— Я хочу,— говорила Варвара,— аби мене боженьки вислухали, аби зглянулися на мене, бідну вдову, аби виділи мої дрібні сльози. Я хочу пожалуватися перед тобою, найясніший мій Стрибоженьку. Дай тобі, боже, доленьку щасливу, куда поступишся. Дай боже, аби ти ніколи не зазнав ні біди, ні лиха. Дай боже, аби ти ще став у нас за найстаршого бога.

— Отямся, Варваро, адже видиш, кілька людей дожидає, аби прийти перед мене,— почав Стрибог, але Варвара не дала докінчити.

— То люди! — закричала.— То собаки — не люди. Що я кажу — собаки? Гірше собак! Радше, аби мене холера вхопила, ніж я мала жити межи такими собаками. Та вам не треба казати, найясніший Стрибоженьку, бо ви все знаєте. А найгірше ота Параска, бодай вона отемніла та онімїла. Як вона мене, тота сука, нагризлася, то невитримана година! Шляк би її трафив!

— Говори, чого хочеш? — grimнув Стрибог, але Варвара його не слухала.

На неї напала така лютя, що сама себе не тямила. Зірвалася на рівні ноги, поскочила до дверей, загримала кулаками в двері та й верещала:

— Аби тебе хвороба підтяла! Ти, ніхтолице, ти, відьмо, ти, злодійко!

— Ти сама відьма, ти сама злодійка! — скричала за дверима Параска, відчинила з лоскотом двері та й плюнула Варварі межи очі.

Варвара кинулась до неї, але Параска штовхнула її в груди. Варвара вхопила Параску за барки, але Параска була дужча, то й відтрутила Варвару далеко від себе, ще й накулакувала її в плечі. Варвара пінилась зі злості, бо знала, що Параска її зможе. Сама не знала, що робити, тому спересердя побігла просто перед Стрибога.

— Я собі жадаю,— шипіла з люті,— я собі жадаю, аби ця відьма дістала зараз отут, на майдані, перед цілою громадою, двадцять і п'ять київ на голе тіло. Більше нічого не хочу!

Потім поскочила до Параски й товкла кулаком об кулак.

— Пожди, пожди ти, помийнице! Будеш ти матися! Кров із тебе цюрітима, так будуть бити!

Але Стрибог махнув рукою, а обидві баби вилетіли за поріг, як несамовиті.

V

Знов відчинилися двері, люди зглотились, і один одного не пускав.

— Ти б'єш?! — якийсь крикнув із глоти.— Та й я буду бити, мой!

— Ой-ой-ой! — закричав другий, бо хтось його порядно позауш утяв.

Зробилася метушня, неначе там не люди, але хрущі в горшку.

Стрибог устав із-за стола й пішов до дверей.

— Проступіться!

Люди проступилися. Стрибог оглянув усіх, бо шукав чоловіка найпокірнішого, аби його досередини пустити.

В куті стояв чоловік у подертій свитині, босий і розчінканий.

— Ходи до мене,— сказав до нього ласкаво Стрибог. Чоловік увійшов.

— Я виджу, чоловіче,— говорив Стрибог,— що ти бідний і що ти добрий чоловік.

Проси в мене, що хочеш.

— Що ласка,— відповів той чоловік.

— Я сам не можу ніщо давати, ти мусиш зажадати. Чоловік іздвиг плечима:

— Або я знаю?

— Як же? Тобі так добре живеться на світі? Чоловік зітхнув:

— Та де добре: нужда, та злидні, та й більше нічо. Аби його осміливити, поклав йому Стрибог руку на

плече та й промовив ласкаво:

— Так кажи, що би ти собі жадав, аби тобі ліпше було?

Чоловік подумав-подумав та й несміливо сказав:

— Та хіба аби людей побільше мерло, та й то вліті. Стрибог відступився від нього та й сів за стіл. Уже

хотів його вигнати та й іншого покликати, але ще промовив до нього отак:

— Чи ти подумав, чоловіче, над своїми словами? Нащо ж тобі придалася людська смерть?

— Бо я грабар,— відповів чоловік,— так як люди будуть більше мерти, то я більше зароблю. А взимі та мені дуже тяжко гроби копати.

— А що інше не хочеш дістати, аби-сь міг бути паном, великим багатцем або чим?

Грабар задумався хвилику, а відтак відповів:

— Ні! То не для мене. Що мужикові до панства? Та я би здурів або повісився. Я іншого талану не маю та й не хочу мати: хочу вже загинати грабарем, бо я до цього звик.

— Вийди, дістанеш відповідь опісля.

Грабар поклонився та й, боком висунувся надвір.

VI

Стрибог став собі в дверях, оглядав людей і думав над тим, кого би йому покликати.

"Покличу цього молодого хлопця. Він іще не є лакомий на чужу працю, серце в нього не попсоване: може, не зажадає від мене людської кривди, а, певне, його молодеча фантазія забагне якої чудової й дивної речі"

Так подумав собі Стрибог, а вголос до хлопця обізвався:

— Парню! Як тебе називають?

— Мене Йвась.

— Ходи до мене.

Івась пустився йти, але Сафат, великий, кремезний хлоп, стримав його.

— А ти, гнидо, куда?! Ти би не пішов на піч? Як то може бути, аби господарі стояли перед порогом, а такого недолітка перед божка брати! Це не по правді, ми цього не приймаємося!

— Погоди, Сафате,— вспокоював його Стрибог.— Як тільки я з цим парнем скінчу, зараз тебе першого покличу.

Сафат щось іще бомкнув сердито, але Стрибог не чув, бо взяв Івася за руку та й увів його досередини.

— Скажи ж, Івасю, що би ти собі жадав від мене? Івась, п'ятнадцятилітній парень, поглянув цікаво на

божка та й сказав не надумуючись:

— Я би собі жадав таку велику залізну булаву, та й таке право аби для мене видати, що мені вольно тою булавою кожду муху вбити, де лиш її вздрю, та й ніхто не сміє мені за то нічо зробити.

Стрибог дуже здивувався, бо ніяк не міг додуматись, нащо Йвасеві такої дивовижної речі. Тому запитався Йвася:

— Нащо ж тобі це?

Івась, не надумуючись, відповів:

— Бо я би таки зараз на перший вогонь забив тою булавою муху на Сафатовім чолі за те, що він не хотів мене сюди пустити. А потім на танці всі би мене боялися, бо я би бив, кого схочу: мухи ж на кожного сідають. Чи якби мені хто корову зайняв із збіжжя, то я б на ній зараз муху ковтнув. Усі би мене боялись, а я нікого.

Так говорив Івась та аж почервонів із радості. Стрибог його зараз відрядив.

VII

Увійшов Сафат і сам зачав говорити. Був сердитий та й говорив сердито:

— Я вже п'ять літ із братом у процесі за хату та й більше вже правуватися не хочу. Я свою половину хати дарую найстаршому божкові Перунові, але най він собі її забере таки зараз тепер. Нехай трісне в неї своїм громом, нехай моя половина спопеліє, а попри мою й братня. Я собі жадаю, аби це зараз сталося.

— Чому ж ти так остро до мене говориш? — запитався Стрибог.

— Я не знаю, чи остро, чи не остро, але я знаю, що це мені зараз має статися, бо я дарую свою половину хати найстаршому божкові. Я не в тім'я битий та й знаю, як що куда йде.

— Схаменися, Сафате! — сказав Стрибог.— До кого ти так обзиваєшся? Адже я божок. Я лиш те зроблю, що мені схочеться.

— Овва! Трошки воно та не так! — кричав Сафат.— Як ви сюда прийшли, то не задурно: ви маєте свою плату. Сьогодні задурно ніхто нічо не роздає. Ви маєте наказано більше нам дати, як даєте. О! Я не такий дурний, як другі. Мені зараз має бути те, що я хочу, бо як ні, то я вже знаю, куда вдатися!

Стрибог нахмурився, аж у хаті потемніло, а Сафат як був відважний, так відразу налякався і зараз ізм'як:

— Вибачайте мені, дурному, найясніший божку, я вже більше не буду,— заговорив ізлегонька та й задом висунувся з хати.

VIII

Стрибог уже зажурився, що не зможе виконати Перунового розказу та й не дійде зі смеречівчанами до ладу.

"Ще спробую поговорити з вйтом",— подумав та й покликав вйта.

— Слухай, вйте, я тебе маю за найрозумнішого чоловіка.

— Що правда, то правда; але нарід дуже дурний,— сказав вйт.

— Тому я тебе питаюся, що я маю робити для цього вашого села, для всіх смеречівчан?

— Добре,— сказав вйт.— Я буду говорити за ціле село.

Утішився Стрибог та й подумав: "Прецінь дійду вже раз до пуття".

— Я скажу найяснішому божкові,— говорив вйт,— що нашому селові належиться, лиш най моє слово буде вислухане.

— Говори, станеться так, як зажадаєш.

Вйт аж усміхнувся з утіхи. Приступив близенько до божка та й шептав йому до уха:

— Нашому селові треба, аби до нас прийшли пани та й крамарі, а всі люди аби на жебраків посходили. Та й іще нашому селові треба, аби було вольно киями їх бити. Отак буде найліпше!

Дарма що божок, а й він налякався, таке почувши;

— Як то? Що ти говориш?

— Ви, найясніший божку, ще не розумієте. Я вам зараз розповім усе дочиста, то й побачите, що інакше з нашими людьми не йде.

— Говори!

— Я все скажу, лиш ходім отут у кут.

Як пішли в кут, то вйт говорив Стрибогові пошепки:

— Мене громада вже не хоче на вйта, а через то я й сам не хочу бути вйтом, хоч би мене й вибрали. Нехай же зйдуть тепер усі на старців, то я їм потому скажу отак: "А видиш, один із другим, не хотів мене за вйта, най же тепер вйтує над тобою паршивий панок. Ти за мого вйтування був порядний господар, а тепер ти панський попихач. Не хотів ти мого ласкавого слова слухати, слухай тепер панського кия". Отак нашим людям треба! Нехай же це їм незабаром і станеться.

IX

Стрибог аж упрів, так його втомила ця розмова. Не пускав уже нікого досередини, тільки вийшов сам на майдан. Став собі посеред людей, знявся трохи вгору і промовив так до громади:

— Слухайте, смеречівчани і смеречівська громадо! Ті всі люди, що мене просили, то жоден не дістане те, що собі жадав, бо вони всі просили поганих речей. Ви собі майте тее в тямці, що я не прийшов сюди межи вас, аби людей кривдити, лиш я прийшов на те, аби людям добро зробити. А ті люди, що зо мною говорили, то тільки хотіли би другого скривдити.

— Правда, свята правда! — крикнув мужик із гурту.—Це дуже нарід поганий. А зо мною, гадаєте, інакше? От у мене десять моргів поля, а вдова Варвара нічо більше не має, лиш маленький клинчик попри моє. Що я їй наговорився: "Відступи мені, бабо, той клинчик, бо ти й так не маєш із нього ніякого хісна, бо моя худоба все тобі випасе". Та гадаєте, що послухала? Де там! Не поганий же це нарід?

— Мовчи,— скрикнув Стрибог,— як я говорю!

— Я лиш на те кажу,— відповів мужик,— бо це варт послухати, як мене така жебрачка кривдить. Я ще маю один такий інтерес, але то вже хіба опісля скажу.

— Слухайте ж,— говорив далі Стрибог,— та нехай же мені ніхто вже не перебиває, а вважайте добре, аби ви мене порозуміли. Жадайте від мене всі одної такої речі, аби вона для вас усіх була добра.

— То таке,— обізвалася якась баба,— коли кождий окроме недоладне жадав, то й усі разом таке зажадають.

Стрибог похвалив бабу за це слово, бо каже:

— Я, мабуть, із неба на те зійшов межи вас, аби про це допевнитися. Але однако говоріть, чого вам треба.

Х

На цім слові громада зашуміла й загуділа. Хоч гутірка йшла голосна та жвава, отже-таки довго не можна було дослухатися, що люди говорять. Аж нараз чути було суперечку двох мужиків, бо вони перечилися з таким завзяттям, що перекричали цілу громаду. Це хіба би прирівняти до стада індиків, як вони при їді. Тоді всі індики вразно йойкають і півкають, і хоч розходяться від них усілякі голоси, так не знати допевне, який саме голос від котрого індика йде. Аж тут нараз ізчепляться два індики за коралі, тягаються завзято та поки нарікають тонким півканням, а далі у сварку. Отоді-то всякий дослухається, що та сварка йде поміж тими двома індіками, що б'ються.

Так воно було й зо сваркою тих двох мужиків.

Але та сварка була спочатку приязною розмовою. Бо один мужик так говорив:

— Видите, куме, кільки тут зійшлося разом християнського миру, а однако на всіх було би досить три відра горівки.

— Що це ви, куме, пленичите! — крикнув другий.— Я вам кажу, що три відра горівки на тільки людей замало!

— А я вам кажу, що стало би,— перечився перший мужик.

Другий же обставав-таки при своїм:

— Коли ж бо брешете! Три відра на самі баби замало, не то для хлопів.

— То ви брешете, як той пес! У вас лиш горло широке, щоби багато браги змістилось, а в голові вузько: нема розрахунку анітрішки.

На цей крик громада втихла. Так утихає дитяча гамірлива забава, коли з'явиться між ними неня, що привезла даруночки з міста. Але перегодом пристало більше людей до тої суперечки. Одні казали, що три відра горівки вистарчить, а другі, що ні.

Полагодив цю суперечку Семен, той, що знає худобі кров пускати,— бо він на всяке діло розумом хитрий. Він так її полагодив:

— Чи би стало, чи би не стало, але ліпше шість відер, як три.

— Правда! — притакнула громада.

— Нехай буде шість відер, бо як лиш три, то багаті вперед розхапають, а бідний хіба пальці оближе.

Ці слова крикнув грабар, бо стояв із самого заду та не знав, із чого зчинилася та суперечка.

— Ану ж би спробувати,— вмішалась і собі до розмови бідна вдова Варвара.

— Хіба піти би,— послухав війт удови й несміливо поглянув на людей.

— Ідіть ви.

Війт почухався у потилицю.

— Ідіть ви, куме Сафате.

— Ні, йдіть ви, куме Семене,— отягався Сафат, бо хоч був завсіди відважний, та тепер боявся Стрибога, щоби знову не хмурився.

XI

Стрибог завважив, що люди щось хотять і чергуються, тому закликав їх до себе:

— Що ж собі жадаєте?

— Ми собі жадаєм шість відер горівки,— сказав війт.

— Бо то так здається, громада велика,— додав хитрий Семен, бо помітив, що Стрибог придумується.

А Сафатові повиділося, що Стрибог, мабуть, хоче хмуритися; тим-то низенько склонився й несміло цідив слова крізь зуби:

— Та, може, хоч на спробунок, кілька би вийшло на цілу громаду...

Десь-то хтось якось колись, мабуть, казав, що божки, либонь, ніколи не журяться. Звичайне: готова в них ложка й миска, палива їм не треба, одягатися не одягаються, податків не платять, до суду не ходять, повітової ради нема, чим би й журитися? Отже, Стрибог, таке почувши, відай, зажурився (так потім розповідала Параска при могоричу удові Варварі).

Подумав Стрибог, подумав і не зараз запитався:

— Так це тота одна річ, що має бути для всіх вас добра?

І війт, і Семен, і Сафат обіздрилися крадьки на громаду.

— Ми так обрадилися! — гукнула громада. Варвара приступила до божка та й жалісно приповідала:

— Бо нарід бідний, нещасливий, та от при могоричу забуде своє горе. Та й таки при частунку погодяться люди й будуть у злагоді жити. Та й я поєднаюся з Параскою, нехай її там! Бо гріх сваритися. А нарід дуже ненависний: ворогує одно на другого. Та не треба вам казати, найясніший Стрибоженьку, бо ви це ліпше знаєте.

— А мужикові що треба? — заговорив і грабар.— Аби відро повне, та й роби ним, як коли волом.

— Що правда, то правда, але нарід дуже темний,— притакнув війт і показав рукою на громаду.

А громада не зводила очей із Стрибога та й слідила цікаво й терпеливо, що він зробить. Голодні качки не зазирають цікавіше в руки господині, що вийде на подвір'я з решетом.

Стрибог же казав принести шість відер води, щоби перемінити її в горілку. ,

Як почули люди такий наказ, то так неначе й не було нікого на майдані, все порозбігалось по хатах шукати за відрами. Отак достоту розбігаються курята з току по корчах, коли когут крикне: "Яструб над нами!"

Поприбігали люди до криниці й наливали коновками воду в відра. Двигали ті відра перед Стрибога та й помагали один одному дуже згідливо. Заходився нарід так щиро, як мурашки, коли зносять подушки до гнізда перед тучею.

Як устали шість відер води рядком перед Стрибогом, то він нахаркав у ту воду, а вона стала зараз міцною горілкою.

Громада не знала, як надякуватися божкові.

Потім ізлинув Стрибог, як птах, і понісся вітром із землі на небо. Тільки його й виділи.

Громада могоричила, а з того була двояка радість. Однана землі в смеречівчан при забаві, а друга на небі поміж божками, що їм удалося так потішити й розвеселити бідний нарід.